

Meteorológiai Világnap – 2023. március 23.

Fejes Edina

Országos Meteorológiai Szolgálat, fejes.e@met.hu

A Meteorológiai Világszervezet (WMO) és a nemzetközi meteorológus közösség minden évben megünnepli a WMO Egyezmény 1950. március 23-ai hatályba lépésének évfordulóját. A Meteorológiai Világszervezet, melyet 1960 óta ünnepelnek világszerte a Meteorológiai Világnap keretében, idén „Az időjárás, éghajlat és víz generációkon átívelő története és jövője” jelmondatot választotta.

Petteri Taalas a WMO főtitkára üzenetében kiemelte, hogy „Egy összefüggő bolygón élünk. Egy Földön osztozunk, közös a légkör és az óceán. Az időjárás, éghajlat és a víz körforgása nem ismer nemzeti vagy politikai határokat, ezért szükségszerű és elkerülhetetlen a nemzetközi együttműködés. Ez a gondolkodásmód vezeti a világ meteorológiai közösségét 1873 óta, és ez fogja irányítani a továbbiakban is abban, hogy a tudomány eredményeit hasznosíthatóvá tegye a társadalom és a jövő generációi számára.” A 2023-as Meteorológiai Világnapra a WMO 150 éves fennállásának évfordulóján kerül sor. A Főtitkár beszédében felidézte a múlt sikereit a 19-dik századtól napjainkig, és természetesen beszélt a jövőről is. Kiemelte, hogy „az elkövetkező években a döntéshozatalt támogató időjárási, éghajlati és vízügyi előrejelzések és információk iránti igény előreláthatóan jelentős mértékben növekedni fog”. Idézte, „az IPCC kijelentette, hogy „most vagy soha”, azaz drasztikus lépéseket kell tenni. Az IPCC előrejelzése szerint az elkövetkező évtizedekben minden régióban fokozódni fog az éghajlatváltozás – intenzívebb hőhullámok, hosszabb meleg évszakok és rövidebb hideg évszakok várhatók. Azonban nem csak a hőmérsékletről van szó – változások lesznek a nedvesség és a szárazság, a szél, a hó, a jég, a tengerparti

területek és az óceánok tekintetében. Az éghajlatváltozás felerősíti a víz körforgását. Ez intenzívebb csapadékot és kapcsolódó áradásokat, valamint intenzívebb aszályt hoz sok régióban. Ezért sürgősen integrált fellépésre van szükség mind a vízzel, mind az éghajlattal kapcsolatban, valamint sokkal jobb víz megfigyelésre és vízgazdálkodásra van szükség annak biztosítására, hogy a víz az éghajlati megoldás része legyen, ne pedig problémája. Az IPCC legfrissebb jelentése szerint a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozása nem érhető el a kibocsátások minden szektort érintő azonnali és mélyreható csökkentése nélkül. Becslések szerint amikor a szén-dioxid-kibocsátás eléri a nettó nullát, a 1,5 °C globális hőmérséklet stabilizálódik. A 1,5 °C -hoz a globálisan nettó szén-dioxid-kibocsátás elérésének határideje a 2050-es évek eleje; a 2 °C esetén pedig 2070-es évek eleje.”

Az Országos Meteorológiai Szolgálat székházában az ünnepi rendezvény a WMO fennállásának 150. évfordulója alkalmából készített kisfilmmel kezdődött. Az ünnepséget Hanyecz László az OMSZ elnöki jogkörben eljáró gazdasági elnökhelyettese nyitotta meg. Ezt követően köszöntőt mondott Keszthelyi Nikoletta, az Energiaügyi Minisztérium környezetvédelemért felelős helyettes államtitkára.

Hanyecz László az OMSZ elnöki jogkörben eljáró gazdasági elnökhelyettese megnyitja a rendezvényt.

Hanyecz László, a rendezvény házigazdája, a következő szavakkal nyitotta meg a rendezvényt: „Olyan korban élünk, amikor az egyéni, közösségi és nemzetközi szinten is aktív összefogásra és cselekvésre van szükség annak érdekében, hogy élhetőbb, fenntartható világot adjunk át gyermekeinknek, unokáinknak. A meteorológia tudományának ebben kiemelkedő szerepe van. A nemzeti és nemzetközi meteorológiai és vízgazdálkodási szolgáltatások célja, hogy naponta valós időjárás-jelentésekkel szolgáljunk az állampolgárok számára, a szakembereknek pedig információkkal a légkör állapotváltozásairól és az időjárás viszonyokról. A világszervezet felügyel minden, a földön és az űrben történő helyzetet, az óceánok mozgását, azaz minden iránt érdeklődik, ami az időjárással, a klímával, a bennünket körülvevő légkörrel, és azok védelmével összefügg. Országunk a nemzeti helyreállítás és ellenállóképességi terv részeként a meteorológiától többet vár el, pontosabb adatokat, előrejelzéseket, amihez az előrejelző modellek pontossága létfontosságú.” Végül elnökhelyettes úr köszönetet mondott a Szolgálat munkatársainak az elmúlt évben végzett munkáért.

Keszthelyi Nikoletta az Energiaügyi Minisztérium helyettes államtitkár asszonya a Meteorológiai Világnap alkalmából tartott rendezvényen beszélt arról, hogy a nemzeti meteorológiai és hidrológiai szolgálatok a nap 24 órájában azért dolgoznak, hogy gyűjtsék, egységesítsék és szolgáltatassák azokat az adatokat, melyek az időjárás előrejelzések alapját képezik. Kiemelte, hogy a Világnap megfelelő alkalom arra is, hogy felhívja mindenki figyelmét a változó éghajlatra és arra, hogy a változás üteme egyre gyorsabb. Jó hírként említette, hogy a változással együtt, a tudomány és technika fejlődésével jelentősen javultak az időjárás-előrejelzések, és a korai veszélyjelzések is pontosabbak lettek. Keszthelyi Nikoletta kiemelte, hogy eljött a Big Data korszaka, és soha nem látott mennyiségű adatok cseréjére kerül sor. Az elkövetkező években a döntéshozatalt támogató időjárás, éghajlati, vízügyi előrejelzések és információk iránti igény jelentős mértékben növekedni fog. Végezetül elismeréssel szólt az elmúlt időszakban a Szolgálat dolgozóinak kitartó munkájáról, és köszönetét fejezte ki

Keszthelyi Nikoletta, az Energiaügyi Minisztérium helyettes államtitkára köszönti az ünnepség résztvevőit.

Dr. Szépszó Gabriella tartotta az ünnep szakmai előadását.

a szakembereknek, akik úgy tekintenek hivatásukra, hogy tevékenységükkel, tudományos eredményeikkel az emberiség javát szolgálják.

A megnyitót követően dr. Szépszó Gabriella, a Modellezési Osztály vezetőjének előadását hallgathatták meg a résztvevők "A holnap időjárásától a következő évtizedek éghajlatáig" címmel.

Hagyományosan a Meteorológiai Világnapon adják át az arra méltó kollégáknak a Schenzl Guidó díjat, a Pro Meteorológia emléklapoktetet és a miniszteri elismerésket. Ebben az évben ez a tradíció megszakad, és Schenzl Guidó születésének 200. évfordulóján, szeptember 28-án, a névadóra emlékezve kerül majd sor a magas szakmai elismerések kiosztására. A márciusi rendezvényen öt társadalmi észlelő részesült díjazásban, továbbá átadták az „Innováció a meteorológiáért” díjat és az „Év MET-ÉSZ Észlelője” címet.

Minden évben megemlékezünk azokról a munkatársainkról is, akik a háttérben hosszú évtizedeken keresztül részt vesznek a megfigyelő munkában és az adatgyűjtésben, nagy-nagy kitartással és szorgalommal. Ezúttal öten vehették át a munkájukat elismerő oklevelet.

Kiváló társadalmi észlelői elismerésben részesült:

- Komlósi Lászlóné, akinek az Országos Meteorológiai Szolgálat köszönetét fejezi ki a 33 éve Szálkán végzett példaértékű munkájáért. Komlósi Lászlóné családjával már 71 éve végzi a csapadékmérést magas színvonalon. Öt éve naponta küldi az Országos Meteorológiai Szolgálat számára az adatokat.
- Zsugonits Miklósné. Az Országos Meteorológiai Szolgálat köszönetét fejezi ki Fertődön 36 éve végzett lelkes, kitartó munkájáért.
- Barta Norbertné. Az Országos Meteorológiai Szolgálat köszönetét fejezi ki Barta Norbertnének, aki

Bélapátfalván szüleivel együtt immár 72 éve, önállóan pedig 31 éve végzi magas színvonalú csapadékmérési munkáját.

- Soós Istvánné. Az Országos Meteorológiai Szolgálat köszönetét fejezi ki a Tengelicen 42 éve végzett precíz, elkötelezett munkájáért.
- Tóth Ferenc. Az Országos Meteorológiai Szolgálat köszönetét fejezi ki a Gyermelyen 1941 óta, azaz 82 éve családjával végzett lelkes, kitartó munkájáért.

Az „**Innováció a meteorológiáért**” díjat idén 9. alkalommal adták át, melyet kiváló kollégánk, Polyánszky Zoltán vehetett át a veszélyes konvektív és téli időjárás helyzetekre kidolgozott szakmai döntéstámogató weboldal létrehozásáért. A díjat 2017-ben alapította dr. Radics Kornélia, az OMSZ akkori elnöke, melynek kiténtetettje az adott időszak legproduktívabb fiatal munkatársai közül kerül ki.

Az „**Év MET-ÉSZ Észlelője**” címet idén 10. alkalommal ítelték oda, melyet Cihlár Gábor, Polán Zsolt és Takács Péter, az Észak-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság Fertőrákosi Hidrometeorológiai Állomásának észlelő munkatársai kapták. A MET-ÉSZ rendszerbe 2017-ben regisztráltak. Az ágazataink közötti jó együttműködés példaként rendszeresen küldik Szolgálatunknak az adatokat, napi három alkalommal. Eredményesen letették a szintemelő vizsgát is, így adataik egyenértékűek az OMSZ professzionális hálózatának adataival. Mindemellett társadalmi csapadékmérő állomást is üzemeltetnek. Rendszeresen küldenek képeket a Fertő-tóról, ezzel is gyarapítva fényképes adatbázisunkat.

Az ünnepi program állófogadással zárult.

Csoportkép: Keszthelyi Nikolett, Cihlár Gábor, Polán Zsolt, Komlósi Lászlóné, Takács Péter, Hanyecz László.